

Aan de hand van voorbeelden uit hun dagelijkse praktijk schrijven drie dierenartsen over diergezondheid in de vleesveehouderij. Om en om beschrijven John Campe, Piet De Meuter en René Bemers maandelijks vastgestelde ziektebeelden, uitgevoerde behandelingen en/of mogelijke preventiemaatregelen.

Ontsteking door dikke hakken funest voor algehele gezondheid dier

Plotse dood

Enkele weken geleden werd ik door een verontruste veehouder gecontacteerd. Een van zijn koeien was plots na het melken dood neergevallen. Het bedrijf telt holstein-, dikbil- en dubbeldoelkoeien die allemaal gemolken worden. De melkveestapel is in een ligboxenstal gehuisvest.

Ondanks het feit dat de veehouder enkele jaren terug rubberen matten in de boxen heeft geplaatst, kent het bedrijf een aanslepend probleem van dikke hakken. De afmetingen van de ligboxen voldoen eigenlijk niet meer voor de maten van de huidige dieren. De boxen zijn te kort en te smal; met veelal dikke hakken en schoftbuilen tot gevolg. Het aanpassen van de stal wordt uitgesteld wegens de leeftijd van de veehouder en het feit dat er geen opvolger is.

Gezien de plotse dood van een ogenschijnlijk gezond dier met een goede melkproductie besloot ik om een autopsie te laten uitvoeren bij Dierengezondheidszorg Vlaanderen. De bevindingen luiden als volgt: normale lichaamsconditie, pens goed gevuld, darmen normaal gestuwd, uier normaal, geen afwijkingen in de longen, een beetje etter in de baarmoeder en dikke hakken met lichte etterophoping. Bij sectie van de hartspier was een abces van tien centimeter diameter waargenomen in de linker kamer. Het abces zat vast op de papillairspier, een spier die zorgt voor het openen en sluiten van de hartkleppen. Bij bacteriologisch onderzoek van dit abces kon er echter geen kiem meer geïsoleerd worden. Alles doet echter vermoeden dat dit het gevolg is van een uitzaaing van kiemen uit de dikke hakken. Dergelijke broeihaarden, dikke hakken, beschadigde uiers of schoftbuilen, kunnen ook hun weerslag hebben op het celgetal en kosten zo (soms verdoken) veel geld.

De encyclopedie **dikke hakken**

De benaming dikke hakken spreekt voor zich: het gaat om een verdikking van het weefsel ter hoogte van de hak. De verdikking komt voor in verschillende vormen.

Het gaat soms om een niet besmette, onderhuidse vochtophoping. Het kan ook gaan om een cyste of een bacteriële infectie met zwelling en eventueel een abces.

Cysten hebben geen gevolgen voor de gezondheid

van de dieren, in tegenstelling tot besmette zwellingen en abscessen. Een etterende broeihaard kan uitzaaien in de bloedbaan. Zo kunnen er abscessen ontstaan in andere gewrichten of abscessen in bijvoorbeeld de longen. Deze letsels zijn niet te genezen en leiden tot productievermindering, vermageren en vervroegde afvoer. Wanneer etterkiemen de baarmoeder bereiken, kan de koe ook verwerpen of deze kiemen kunnen zich vasthechten op de hartkleppen met in extreme gevallen de dood tot gevolg.

De behandeling van dikke hakken is dikwijls teleurstellend. Het is beter om de letsels te voorkomen door een aangepaste huisvesting. Dat wil zeggen een ligbox die lang, breed en hoog genoeg is en de juiste boxbedekking.